

ด่วนที่สุด

ที่ หส ๐๖๐๗/ ๑๖๗๘

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพมหานคร

วันที่ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
(เรื่อง การปฏิรูปกลไกบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ.)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๔๕๕๓ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘
สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปความเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพร้อมเอกสารประกอบ จำนวน ๑ เล่ม

ด้วย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง การปฏิรูปกลไกบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ.) มาเพื่อคณะกรรมการพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติการนำเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๓) เรื่องที่คณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

(๑) สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๗/๓๔๕๔ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๘ ขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลักเพื่อพิจารณาข้อเสนอ เรื่อง การปฏิรูปกลไกบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๘ ร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงบประมาณ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อเสนอดังกล่าว และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวแล้ว ส่งให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งเพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี ต่อไป

(๒) สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/๔๕๕๓ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘ เรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง การปฏิรูปกลไกบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ.) แจ้งว่า ขอให้เร่งรัดและรวมผลการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว แล้วส่งให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี โดยด่วน

(๓) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ ได้มีหนังสือ ที่ หส ๐๖๐๗/๒๒๑ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๘ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างพิจารณาศึกษาดำเนินการเพื่อให้ข้อมูลครบถ้วน

๒. ข้อเสนอแนะและความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรน้ำ ได้พิจารณาข้อเสนอแนะ เพื่อการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่อง การปฏิรูปกลไกบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำและร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ของสภากฎรูปแห่งชาติร่วมกับหน่วยงานทั้ง ๕ หน่วยงานแล้ว สรุปได้ดังนี้

๒.๑ มีความเห็นพ้องต้องกันที่จะให้บังเกิดกฎหมายระดับพระราชบัญญัติเพื่อให้เป็นกฎหมายยกกลาง ในกระบวนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มีความเป็นเอกภาพและ มีประสิทธิภาพ

๒.๒ เปรียบเทียบหลักการและสาระสำคัญในการร่างกฎหมาย

หลักการและสาระสำคัญในการร่างกฎหมายระหว่างร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ของสภากฎรูปแห่งชาติ โดยร่างพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกฎหมายที่ตราขึ้นเพื่อวางแผนหลักเกณฑ์ และมาตรการในการรับประทานสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการเข้าถึงน้ำ การบริหารจัดการน้ำ การควบคุม การใช้น้ำ การใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน การพัฒนา การคุ้มครอง พื้นฟู และอนุรักษ์แหล่งน้ำ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาน้ำท่ามกลางน้ำแล้ง โดยมีทั้งการจัดการที่เป็นระบบและการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วนในการ เกิดภัยพิบัติ การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชนในลุ่มน้ำ ตลอดจนการตั้งองค์กรที่เกี่ยวข้อง กับทรัพยากรน้ำทั้งในระดับชาติ ระดับลุ่มน้ำ รวมทั้งองค์กรผู้ใช้น้ำ โดยที่เนื้อหาสาระสำคัญในภาพรวมทั้ง ๒ ร่าง มีหลักการและกลไกการปฏิรูปการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ที่คล้ายคลึงกัน แต่มีรายละเอียดในการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำบางประการที่แตกต่างกันซึ่งส่วนใหญ่ เป็นรายละเอียดที่มีความแตกต่างในวิธีการหรือรูปแบบ ที่จะนำไปสู่การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

๒.๓ ข้อแตกต่างที่เป็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ร่าง คือ

๒.๓.๑ การจัดตั้งหน่วยงานใหม่

ตามร่างพระราชบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ของสภากฎรูปแห่งชาติ ได้เสนอให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติขึ้น เป็นระดับกรม แต่ร่างพระราชบัญญัติ ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ไม่มีบัญญัติในเรื่องนี้ เนื่องจากกรมทรัพยากรน้ำมีภารกิจเกี่ยวกับการบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำโดยตรงและปัจจุบันทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ให้ความเห็นแล้วว่า การจัดตั้งหน่วยงานของรัฐขึ้นใหม่ จะต้องปฏิบัติตามมติ ของคณะกรรมการรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ที่ต้องดำเนินการขอจัดตั้งส่วนราชการเสนอคณะกรรมการ พัฒนาโครงสร้างระบบราชการของกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพิจารณา ก่อน นำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี หากยังไม่มีการดำเนินการก็ไม่อาจกำหนดให้มีการจัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการ ทรัพยากรน้ำแห่งชาติขึ้นเป็นหน่วยงานระดับกรมในร่างพระราชบัญญัตินี้ได้

๒.๓.๒ การจัดตั้งกองทุน

กรณีสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและกระทรวงการคลังได้มีความเห็นสอดคล้อง กันว่า การบัญญัติจัดตั้งกองทุนไว้ในร่างพระราชบัญญัติต้องดำเนินการตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๘ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอจัดตั้ง การดำเนินงานและการประเมินผลการดำเนินงานทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อไม่ปรากฏว่ามีการดำเนินการดังกล่าวก็ไม่อาจกำหนดให้มีกองทุนทรัพยากรน้ำไว้ในพระราชบัญญัติ

นี้ได้ กรมทรัพยากรน้ำได้มีการศึกษาวิจัยและทบทวนการจัดทำร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. แล้ว
พบว่า การบัญญัติเรื่องกองทุนไว้ในร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ไม่สอดคล้องกับระบบการจัดตั้ง
กองทุนในปัจจุบัน

ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการคุณภูมิคุ้ม ได้มีความเห็นว่า ควรผลักดันร่างพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายโดยเมื่อใช้บังคับในระยะหนึ่ง หากเห็นว่ากลไกในกฎหมาย
มีข้อบกพร่องส่วนใด กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถเสนอแก้ไขเพิ่มเติมในภายหลังได้

๓. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมขอเสนอเรื่อง ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตาม
มาตรฐาน ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (การปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและร่าง
พระราชบัญญัติบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พ.ศ.) เพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ และเห็นควรเร่งผลักดันร่างพระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. ซึ่งอยู่ในระหว่างกระบวนการพิจารณาของสภานิตบัญญัติแห่งชาติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำทราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก
พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมทรัพยากรน้ำ
สำนักพัฒนาแหล่งน้ำ
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๗๗ ๖๐๐๐ ต่อ ๖๖๓๓
โทรสาร ๐ ๒๒๗๗ ๖๖๐๖-๗